

Předmět (učinit předmětem)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2014](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2014](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 17. 5. 2014
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 17. 5. 2014

Předmět (učinit předmětem)

Běžný význam rčení „učinit (si) něco předmětem“ má pouze říci, že je něco tématizováno, tj. učiněno tématem; ale tento běžný význam je nejčastěji chybně spojován s tím, že ono tématizované chápeme jednoznačně jako „předmět“ ještě v jiném smyslu, totiž že je stavíme „před sebe“ a tím vně či mimo sebe – a navíc ještě že s jakousi nekontrolovanou samozřejmostí předpokládáme, že k tomuto tematizovanému máme zvnějšku, tedy odjinud (konkrétně od „sebe“) přístup. Tak ovšem dochází k tomu, že „učinit (si) něco předmětem“ neznámá jen to tématizovat, tj. prostě se na to zaměřit a soustředit, ale něco s tím tématizovaným učinit, totiž „předmět“ z toho teprve jako udělat, zkrátka to „zpředmětnit“. Zvláštním problémem je tento druhý případ, když takto „zpředmětnujeme“ něco, co buď vůbec nemůže „stát před námi“ (ani „ležet před námi“), nebo když na pouhý předmět redukuje něco, co sice předmětnou stránku vskutku má, ale co má také stránku nepředmětnou, která tím je zapomenuta, znehodnocena nebo vysloveně popřena. Odtud je zřejmé, jakým problémem je tématizace skutečností, které vůbec nemají předmětnou stránku, ale i skutečností, které vedle stránky předmětné mají také stránku nepředmětnou, kterou však také někdy musíme tématizovat (nebo alespoň spolu-tematizovat).

(Písek, 140517-1.)